

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲/۳/۱	دوره پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور (نوبت خرداد ۱۳۹۲)	

ردیف	سوالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

الف) قافیه (۵/۰ نمره)																																																	
۱	قافیه در بیت زیر طبق قاعده (۱) است یا (۲)؟ منم که دیده به دیدار دوست کردم باز چه شکر گویمت، ای کارساز بنده‌نواز																																																
۲	حروف اصلی قافیه را در بیت زیر مشخص کنید. ما را همه شب نمی‌برد خواب ای خفته روزگار دریاب																																																
ب) عروض (۲ نمره)																																																	
۳	نام بحر حاصل از تکرار «فاعلاتن» چیست؟																																																
۴	تقطیع مثال زیر، به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده است، با کدام یک از اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ نوای نی = (---)																																																
۵	با توجه به تقطیع و علامت‌گذاری بیت زیر، یک اختیار وزنی مشخص کنید. سرو را مانی ولیکن سرو را رفتار نه ماه را مانی ولیکن ماه را گفتار نیست																																																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>سرو</th> <th>را</th> <th>ما</th> <th>نی</th> <th>وَ</th> <th>لیـ</th> <th>گن</th> <th>سرو</th> <th>را</th> <th>رَف</th> <th>تار</th> <th>نه</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> </tr> <tr> <td>ماه</td> <td>را</td> <td>ما</td> <td>نی</td> <td>وَ</td> <td>لیـ</td> <td>گن</td> <td>ماه</td> <td>را</td> <td>گَف</td> <td>تار</td> <td>نیست</td> </tr> <tr> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> </tr> </tbody> </table>	سرو	را	ما	نی	وَ	لیـ	گن	سرو	را	رَف	تار	نه	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ماه	را	ما	نی	وَ	لیـ	گن	ماه	را	گَف	تار	نیست	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
سرو	را	ما	نی	وَ	لیـ	گن	سرو	را	رَف	تار	نه																																						
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ																																						
ماه	را	ما	نی	وَ	لیـ	گن	ماه	را	گَف	تار	نیست																																						
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ																																						
۶	در کدام یک از ابیات زیر وزن «دوری» به کار رفته است؟ الف) به سبزه کجا تازه گردد دلم ب) دایم گل این بستان شاداب نمی‌ماند که سبزه بخواهد دمید از گلم دریاب ضعیفان را در وقت توانایی																																																
۷	واژه‌ی «دانش‌آموز» را با حذف همزه، تقطیع هجایی و علامت‌گذاری کنید.																																																
۸	ارکان معادل هجاهای زیر را بنویسید. الف) --- ب) - - -																																																

«ادامه سوالات در صفحه دوم»

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	رشته: علوم انسانی	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲/۳/۱	دوره پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور (نوبت خرداد ۱۳۹۲)	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).	نمره
(ب) معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره)		
	- معنی ابیات و عبارات زیر را بنویسید.	
۹	جوان شاطر نیکو بود.	۰/۲۵
۱۰	بنازم به بزم محبت که آن جا	۰/۱۵
	گدایی به شاهی مقابل نشیند	
۱۱	تا سلسله ایوان بگسست مداین را	۰/۱۷۵
	در سلسله شد دجله، چون سلسله شد پیچان	
۱۲	تمام چهارده سالگی اش را در کفن پیچیدم / - با همان شور شیرین گونه / - که کودکی اش را در قنناق می پیچیدم	۰/۱۷۵
۱۳	تشنه گفت: «آبا، مرا دو فایده ست	۰/۱۷۵
	من از این صنعت ندارم هیچ دست»	
۱۴	خداوند مکننت به حق مُشْتَغِل	۱
	پراگنده روزی، پراگنده دل	
۱۵	خونت / با خون بهایت حقیقت / در یک تراز ایستاد	۱
(ت) درک مطلب (۴ نمره)		
۱۶	در عبارت زیر منظور از «اندر حال خویش اوفتاده بود.» چیست؟	۰/۱۵
	سطیح بر شرف مرگ بود و اندر حال خویش اوفتاده بود.	
۱۷	در عبارت زیر، «صنعت کردن» به چه معنی است؟	۰/۱۵
	پنج هزار دینار تو را خدمت کنیم اگر صنعتی بکنی که پادشاه از این خاک حرکت کند.	
۱۸	با توجه به عبارت زیر، بهترین درویشان چه کسی است؟	۰/۱۵
	میهن توانگران آن است که غم درویش خورد و بهین درویشان آن است که کم توانگر گیرد.	
۱۹	بیت زیر به کدام واقعه اشاره دارد؟	۰/۱۵
	شب تار است و ره وادی ایمن در پیش	
۲۰	منظور از «خطّ و خالها» در بیت زیر چیست؟	۰/۱۵
	ای دفتر حُسن تو را فهرست خطّ و خالها	
	تفصیل‌ها پنهان شده در پردهٔ اجمالها	
۲۱	منظور از شید (خورشید) در مصراع «شید و شفق را چون صدف در آب دیدم» چیست؟	۰/۱۵
۲۲	در بیت زیر، شاعر خطاب به ماه چه می گوید؟	۰/۱۵
	کاهش جان تو من دارم و من می دانم	
	که تو از دوری خورشید چه‌ها می بینی	
۲۳	در شعر زیر واژهٔ «خون» به تعبیر مشهور که در زیارت وارث خطاب به امام حسین (ع) گفته می‌شود، اشاره دارد.	۰/۱۵
	خرد در مصاف عزم تو، جنون / تنها واژهٔ تو خون است خون	
«ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ سوم»		

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	رشته: علوم انسانی	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲/۳/۱	دوره پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور (نوبت خرداد ۱۳۹۲)	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

ث) خودآزمایی (۱/۵ نمره)		
۰/۲۵	معادل امروزی «رنگ ریخت» را در بیت زیر بنویسید. آن یکی در خانه‌ای در، می‌گریخت زردرو و لب کبود و رنگ ریخت	۲۴
۰/۲۵	عبارت کنایی «موی دماغ شدن» یعنی چه؟	۲۵
۰/۵	با توجه به بیت زیر، هر یک از واژگان «دیوار» و «تشنه» نماد چیست؟	۲۶
۰/۵	بر لب جو بود دیواری بلند مفهوم کنایی بیت زیر چیست؟	۲۷
۰/۵	از دست ما بر ریگ صحرا نطع کردند دست علم‌دار خدا را قطع کردند	

ج) معنی واژه (۰/۵ نمره)		
۰/۲۵	معنی لغات مشخص شده زیر را بنویسید. الف) من با حسین از کربلا <u>شبگیر</u> کردم ب) گفت بهر <u>سخره</u> شاه <u>حرون</u>	۲۸
۰/۲۵	خر همی گیرند امروز از برون	

چ) دانش‌های ادبی (۲/۵ نمره)		
۰/۲۵	کتاب «نظام حقوق زن در اسلام» از کیست؟	۲۹
۰/۲۵	شرح حال زیر معرف کدام شخصیت ادبی و عرفانی است؟ عارف شیفته و شوریده (۵۲۵-۴۹۲ هـ. ق) از چهره‌های مشهور و برجسته تصوف و عرفان ایرانی است. «تمهیدات» وی حاوی سوز و گدازها و سخنان دردآلود و عمیقی است که ترجمان ژرف‌بینی و عظمت روح اوست. الف) سنایی ب) مولوی پ) طبیب اصفهانی ت) عین القضاة همدانی	۳۰
۰/۵	با توجه به آثار «جلال آل احمد» کدام گزینه <u>درست</u> و کدام <u>نادرست</u> است؟ الف) مدیر مدرسه یکی از بهترین و برجسته‌ترین داستان‌های جلال است. ب) «غربزدگی» نام یکی از سفرنامه‌های وی است.	۳۱
۰/۷۵	ویژگی‌های فکری به کار رفته در ستون اول، مرتبط با کدام سبک در ستون دوم است؟ (توجه: در ستون دوم یک مورد اضافی است).	۳۲

سبک	ویژگی‌های فکری
خراسانی	۱) بیزاری از حکمت یونانی
عراقی	۲) واقعه‌گویی و واسوخت
هندی	۳) روح حماسه بر ادبیات این دوره حاکم است.
بازگشت	

«ادامه سؤالات در صفحه چهارم»

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲/۳/۱	دوره پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور (نوبت خرداد ۱۳۹۲)	

ردیف	سوالات (پاسخ‌نامه دارد.)	نمره
۳۳	واژگان مشخص شده در ابیات زیر، منجر به خلق کدام آرایه ادبی شده است؟ الف) هر که آمد به جهان نقش خرابی دارد ب) غیبت نکرده‌ای که شوم طالب حضور پ) عجب نیست از گل که خندد به سروی در خرابات بگویند که هشیار کجاست پنهان نگشته‌ای که هویدا کنم تو را که در این چمن پای در گل نشیند	۰/۷۵
۳۴	کدام گزینه بیت زیر را کامل می‌کند؟ شهریارا اگر آیین باشد الف) محبت ب) مروت	۰/۲۵
۳۵	هریک از اشعار زیر را کامل کنید. الف) آی آدم‌ها! / او ز راه مرگ، این را باز، می‌پاید، / می‌زند فریاد و امید کمک دارد. ب) باز پرسید ز گیسوی شکن در شکنش کاین دل سرگشته کجاست	۰/۲۵ ۰/۱۵
۳۶	خصوصیات کدام سبک را می‌توان در آثار مولوی دید؟ الف) عراقی ب) خراسانی پ) هندی ت) بازگشت	۰/۲۵
۳۷	بعد از شمس تبریزی چه کسانی مرشد و مراد مولوی بودند؟ (ذکر نام یک نفر کافی است.)	۰/۲۵
۳۸	منتقدان، نقد را کلید دیگر اقسام نقد می‌دانند.	۰/۲۵
۳۹	کدام یک از انواع نقد مربوط به شکل ظاهر اثر است؟ (دو مورد را ذکر کنید.)	۰/۱۵
۴۰	با توجه به کتاب «قابوس‌نامه» کدام یک از جملات زیر درست و کدام نادرست است؟ الف) نام اصلی کتاب، نصیحت‌نامه است. ب) از بهترین نمونه‌های نثر مسجع به شمار می‌رود.	۰/۱۵
۴۱	هر یک از تعاریف زیر مربوط به کدام نوع نقد است؟ الف) بحث در چگونگی کاربرد فنون بلاغی در شعر و نثر و ارزش و اعتبار آن است. ب) بررسی و ارزیابی کاربرد زبان و اصول و قواعد آن در یک اثر ادبی، اعم از شعر یا نثر است.	۰/۱۵
۴۲	عقیده «هیپولیت تن» در باب ادبیات چیست؟	۰/۷۵
۲۰	شاد باشید و سرفراز	جمع نمره

باسمه تعالی

ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح	رشته: علوم انسانی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تاریخ امتحان : ۱۳۹۲ / ۳ / ۱		دوره پیش دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در (نوبت خرداد ۱۳۹۲)

نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
------	---------------	------

با تشکر از مصححین گرامی، این راهنما جهت سهولت و هماهنگی در امر تصحیح خدمتتان ارائه می‌گردد. بدیهی است؛ به پاسخ‌های درست و مشابه دانش آموزان نمره تعلق می‌گیرد.

	الف) قافیه (۵/۰ نمره)	
۰/۲۵	(۲) (۰/۲۵)	۱
۰/۲۵	اب (۰/۲۵)	۲
	ب) عروض (۲ نمره)	
۰/۲۵	رمل (۰/۲۵)	۳
۰/۲۵	زبانی (۰/۲۵) یا تغییر کمیّت مصوّت‌ها یا تبدیل هجای کوتاه به بلند	۴
۰/۲۵	نیست (هجای آخر) تبدیل به بلند شده است. (۰/۲۵)	۵
۰/۲۵	ب) (۰/۲۵) (دایم گل این بستان ...)	۶
۰/۵	دا نِ شا موز (۰/۲۵)	۷
	U - - U	
۰/۵	الف) مفعولن (۰/۲۵) ب) مفتعلن (۰/۲۵)	۸
	پ) معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره)	
۰/۲۵	جوان چالاک (۰/۲۵) نیکو است.	۹
۰/۵	به محفل و بزم عاشقان می‌نازم (۰/۲۵) زیرا در آن جا شاه و گدا با هم برابر هستند. (۰/۲۵)	۱۰
۰/۷۵	از آن وقتی که زنجیر عدل انوشیروان پاره شد، (۰/۲۵) دجله هم دیوانه شد، (۰/۲۵) دیوانه زنجیری. (۰/۲۵)	۱۱
۰/۷۵	با همان هیجان شیرینی (۰/۲۵) که فرزندم را در کودکی در قنداق می‌پیچیدم، (۰/۲۵) فرزند شهید چهارده ساله‌ام را در کفن پیچیدم. (۰/۲۵)	۱۲
۰/۷۵	تشنه گفت: ای آب، برای من دو فایده وجود دارد (۰/۲۵) و من از این کار دست برنمی‌دارم (۰/۵) (آن را ترک نمی‌گویم).	۱۳
۱	آن که ثروت دارد، به عبادت مشغول می‌شود (۰/۵) اما فقیر، پریشان حال است. (۰/۵)	۱۴
۱	حقیقت که خون‌بهای توست، (۰/۵) با خون تو هم ارزش است. (۰/۵) (خون تو عین حقیقت است).	۱۵
	ت) درک مطلب (۴ نمره)	
۰/۵	در حال نزع و جان‌کندن بود. (۰/۵) یا در حال مرگ بود.	۱۶
۰/۵	چاره اندیشی (۰/۵) یا تدبیر	۱۷
۰/۵	نسبت به توانگران بی‌اعتنا باشد. (۰/۵) یا کم‌توانگر گیرد.	۱۸
۰/۵	به واقعه بازگشت حضرت موسی (ع) از مدین به مصر همراه با همسرش اشاره دارد. (۰/۵)	۱۹
۰/۵	آثار و پدیده‌های آفرینش (۰/۵)	۲۰
۰/۵	چهره نورانی امام حسین (ع) (۰/۵)	۲۱
۰/۵	همان گونه که تو در حال کاهش (هلالی شدن) هستی، من نیز رو به نقصانم. (۰/۵)	۲۲
۰/۵	ثارالله (۰/۵) یا خون خدا	۲۳
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم		

باسمه تعالی

ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح	رشته: علوم انسانی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تاریخ امتحان: ۱ / ۳ / ۱۳۹۲		دوره پیش دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در (نوبت خرداد ۱۳۹۲)

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	(ث) خود آزمایی (۱/۵ نمره)	
۲۴	رنگ پریده (۰/۲۵) یا ترسیده	۰/۲۵
۲۵	مزاحم شدن (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۶	دیوار: هر مانعی که میان عاشق و معشوق به وجود می آید. (۰/۲۵) تشنه: عاشق (۰/۲۵) یا هر توضیح مناسب دیگر	۰/۵
۲۷	ما شریک جرم ستمگرانیم. (۰/۵) یا هر توضیح مناسب دیگر	۰/۵
	(ج) معنی واژه (۰/۵ نمره)	
۲۸	الف) صبح زود (۰/۲۵) ب) سرکش، توسن (۰/۲۵)	۰/۵
	(چ) دانش‌های ادبی (۲/۵ نمره)	
۲۹	استاد شهید مرتضی مطهری (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۰	ت) (عین القضاة همدانی) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۱	الف) درست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵)	۰/۵
۳۲	۱) عراقی (۰/۲۵) ۲) هندی (۰/۲۵) ۳) خراسانی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۳۳	الف) ایهام (۰/۲۵) ب) تضاد (۰/۲۵) پ) جناس (۰/۲۵) (یا هر آرایه صحیح دیگر)	۰/۷۵
	(ح) حفظ شعر (۱ نمره)	
۳۴	الف) محبت (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۵	الف) کهنه جهان (۰/۲۵) ب) غم زده (۰/۲۵) / گرفتار (۰/۲۵)	۰/۷۵
	(خ) نقد ادبی (۳ نمره)	
۳۶	الف) (۰/۲۵) عراقی	۰/۲۵
۳۷	صلاح الدین زرکوب (۰/۲۵) یا حسام الدین چلبی	۰/۲۵
۳۸	روان شناسی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۹	لغوی (۰/۲۵) فنی (۰/۲۵) یا زیبایی شناسی	۰/۵
۴۰	الف) درست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵)	۰/۵
۴۱	الف) فنی (۰/۲۵) ب) لغوی (۰/۲۵)	۰/۵
۴۲	وی ادبیات را محصول زمان (۰/۲۵) محیط اجتماعی (۰/۲۵) و نژاد (۰/۲۵) می داند.	۰/۷۵
	جمع نمره	۲۰